

การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก Analysis of the Causes of Needs of Positive Psychology Classroom

ภุริทัต ชัยวัฒนกุล*

Phurithat Chaiwattanakun

*โรงเรียนเพลินพัฒนา

Plearnpattana School

Email: phurithat131@gmail.com

Received November 5, 2024 Revise December 11, 2024 Accepted December 31, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก 2) วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ตัวอย่างวิจัย คือ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 161 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก มีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $PNI_{modified}$ และ วิเคราะห์สาเหตุของความ ต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกด้วยต้นไม้แห่งความผิดพลาด (Fault Tree Analysis) โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการจำเป็นด้านอารมณ์เชิงบวกอยู่ในอันดับแรก $PNI_{modified} = 0.275$ 2) สาเหตุของความ ต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก สาเหตุอันดับแรก คือ กติกาใน โรงเรียนไม่ชัดเจน ร้อยละ 28 รองลงมา ขาดความรู้และทักษะการจัดการชั้นเรียน และขาดข้อมูลที่ เป็น ปัจจุบัน ร้อยละ 21 เท่าๆ กัน ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ 1) ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนเชิงบวก ด้านอารมณ์เชิงบวกสามารถนำไปใช้พิจารณาหาสาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไป โดยโรงเรียน เครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจให้ความสำคัญกับสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกควบคู่กับ การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 2) สาเหตุของความ ต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกอาจเกิดมา จากกติกาของโรงเรียนไม่ชัดเจน แต่ละโรงเรียนควรกำหนดกติกาให้ชัดเจนมากขึ้น โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และรับทราบร่วมกัน

คำสำคัญ: การวิเคราะห์สาเหตุ, ความต้องการจำเป็น, ห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก

Abstract

The purpose of this research was to 1) analyze the needs of positive psychology classroom, 2) analyze the causes of positive psychology classroom needs. The research example used in this research is students in mattayom 1-6 from the professional learning community schools. The research tool is a questionnaire on the needs of positive psychology classroom. he data were analyzed using descriptive statistics, mean, and $PNI_{modified}$ and standard deviation. The causes of needs positive psychology classroom by using a Fault Tree Analysis.

The results showed that 1) the need for positive emotions was the first $PNI_{modified} = 0.275$ 2) The cause of the need for positive psychology classroom needs was analyzed by 10 experts. The first reason is that the rules in the school are not clear 28 percent, followed by lack of knowledge and skills in classroom management and lack of up-to-date information. 21 percent equally. Suggestions for applying the research results 1)The need for a positive classroom environment, in terms of positive emotions, can be used to consider the causes in order to find solutions to the problem. The professional learning community network schools may give importance to the positive psychology classroom environment along with the joint development of lessons. 2)The cause of the need for a positive psychology classroom environment may be due to unclear school rules. Each school should set clearer rules, allowing all parties to participate and acknowledge them together.

Keywords: Root Cause Analysis, Necessary Needs, Positive Psychology Classroom

บทนำ

The Programme for International Student Assessment (PISA) 2022 รายงานผลการทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ประเด็นหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ภาพรวมสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผลสอบดังกล่าวคือความรู้สึกลดลงของนักเรียน ที่เกิดขึ้นจากสาเหตุจากการรังแกกันของนักเรียน (OECD, 2023) โดยในสถานการณ์ปัจจุบันในโรงเรียนอาจจะมีพบว่าบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ไม่ดี โรงเรียนไม่มีความปลอดภัยทางจิตใจของนักเรียน เป็นต้น

ซึ่งความไม่ปลอดภัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่คุกคามต่อความรู้สึกของนักเรียนที่อาจจะทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้และสุขภาวะของนักเรียนที่ไม่ดี สภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกอาจจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยเพิ่มความสัมพันธ์ อารมณ์เชิงบวก (Seligman & et al., 2009) และลดปัญหาดังกล่าวได้ โดยผลจาก

อารมณ์ สุขภาพกาย สุขภาพจิตของครู พบว่ามีความสัมพันธ์และผลต่อสุขุขสภาวะนักเรียนไม่ว่าด้านผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรม ความรู้สึกทางจิตใจ รวมถึงสภาวะของนักเรียนในมิติ ได้แก่ แรงจูงใจและทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเองของนักเรียน สภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียน (Collie & Martin (2017); Harding et al., (2019); Viac and Fraser (2020)) ซึ่งผู้วิจัยก็ได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกับหลายๆโรงเรียนที่มีการสะท้อนถึงเรื่องการจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ ด้วยวิธีการจิตวิทยาเชิงบวก จึงสนใจที่จะวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก และวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป

ในการศึกษา ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อค้นหาคำตอบวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกับหลายๆโรงเรียนที่มีการสะท้อนถึงเรื่องการจัดการชั้นเรียน การศึกษาครั้งนี้เพื่อดำเนินการการจัดบรรยากาศชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ ด้วยวิธีการจิตวิทยาเชิงบวกโดยนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก
- 2.วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก

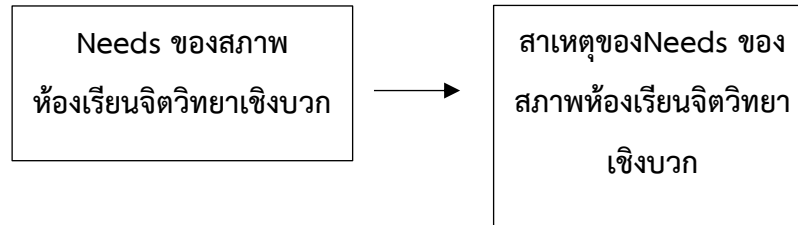
การทบทวนวรรณกรรม

สภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกเป็นหลักการ PERMA (Seligman, M.. (2011). เป็นบรรยากาศของห้องเรียนมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ อารมณ์เชิงบวก, ความยึดมั่นผูกพัน, ความสัมพันธ์ที่ดี, การรู้สึกถึงความหมาย และการประสบความสำเร็จ ต่อการเรียนรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขในห้องเรียน โดย

- 1) อารมณ์เชิงบวก หมายถึง ความรู้สึกทางใจที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น มีความสุข มีอารมณ์ที่ดี ไม่หงุดหงิด รู้สึกปลอดภัย เป็นต้น
- 2) ความยึดมั่นผูกพัน หมายถึง สภาวะทางจิตใจที่ทำให้มีความรู้สึกกระตือรือร้น สนใจและเกิดแรงจูงใจที่ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ทำอย่างต่อเนื่อง มาจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- 3) ความสัมพันธ์ที่ดี หมายถึง ความรู้สึกยอมรับให้ผู้อื่น หรือผู้อื่นยอมรับตนเองให้เข้ามามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ทำให้มีความสนิทสนมกันมากขึ้น การรับฟังซึ่งกันและกัน ไม่ถูกรบกวนจากเพื่อนที่เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- 4) ความรู้สึกถึงการมีความหมาย หมายถึง การรับรู้ถึงจุดประสงค์ของสิ่งที่ทำว่าจะมีประโยชน์ต่อชีวิตของตนเอง และ
- 5) การประสบความสำเร็จ หมายถึง การรับรู้ถึงการบรรลุถึงจุดประสงค์ของสิ่งที่ตนเองทำ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกโดยมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ใช้แบบสอบถามระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง และระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก

2) วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกจากการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบสอบถามระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง และระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก เป็นรูปแบบการตอบสนองแบบบรรยายคู่ (Dual-response Format) มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ (น้อยที่สุด-มากที่สุด) การสร้างคำถามทั้งหมด 29 ข้อ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ $S-CVI = 0.91$ อัตราส่วนความตรงเชิงเนื้อหา $CVR = 0.83$ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน ค่าความเที่ยงทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค = .99 จากนักเรียนที่มีลักษณะเดียวกับตัวอย่างจำนวน 57 คน

การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power 3.1.9.7 น โดยกำหนดขนาดอิทธิพลระดับปานกลาง (Effect Size, $ES = .30$) โอกาสในการเกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และอำนาจการทดสอบ (power of test) เท่ากับ .95 คำนวณได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 111 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน สุ่มเลือกโรงเรียนอย่างง่าย และแบ่งชั้นตามระดับชั้นของนักเรียนให้มีนักเรียนทุกระดับชั้น โดยในงานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 161 คน

แบบแผนการทดลอง

ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง และระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก สนทนากลุ่มเพื่อหาสาเหตุ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก: ผู้วิจัยประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและส่งแบบสอบถาม Google form เพื่อช่วยเก็บข้อมูล โดยได้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และจะไม่ผลกระทบต่อนักเรียนเนื่องจากไม่ระบุถึงชื่อของนักเรียน
2. สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกจากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น (ครู, ผู้บริหาร, นักจิตฯ และจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น) 10 ท่านสนทนากลุ่มผ่าน zoom ประมาณ 1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และ $PNI_{modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)
2. วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ด้วย Fault tree analysis (FTA) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก เป็นการวิเคราะห์ระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง (D) และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็น (I) เพื่อนำไปวิเคราะห์ Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ผู้ตอบแบบสอบถามใหญ่เป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 62.11 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 63 โดยมีรายละเอียดข้อมูลทั่วไปตามตารางที่ 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	37.89
หญิง	100	62.11
รวม	161	100
ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	2	1.24
มัธยมศึกษาปีที่ 2	63	39.13
มัธยมศึกษาปีที่ 3	57	35.40
มัธยมศึกษาปีที่ 4	13	8.07
มัธยมศึกษาปีที่ 5	17	10.56
มัธยมศึกษาปีที่ 6	9	5.59
รวม	161	100

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง (D) และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็น (I) และ วิเคราะห์ Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

รายการสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก	ระดับการปฏิบัติ ที่เป็นจริง		ระดับการปฏิบัติ ที่คาดหวัง		PNI _{modified}	อันดับ
	M	SD	M	SD		
ด้านอารมณ์เชิงบวก	3.24	0.95	4.13	0.94	0.275	1
1.มีความสุขในการเรียนรู้	3.11	0.86	3.96	0.94		
2.รู้สึกปลอดภัยและสบายใจเมื่อได้เรียนรู้ในห้องเรียน	3.23	0.98	4.16	0.93		
3.มีอารมณ์เชิงบวกเสมอเมื่อร่วมเรียนรู้กับเพื่อนและครู	3.39	0.98	4.28	0.92		
ด้านความยึดมั่นผูกพัน	3.35	0.93	3.96	0.89	0.183	3
4.ได้รับความสนใจจากเพื่อนหรือครูให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้เสมอ	3.12	0.85	3.71	0.89		
5.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเสมอ	3.39	1.03	3.98	0.89		
6.ติดตามเนื้อหาการเรียนรู้ได้ทัน	3.37	0.99	4.02	0.85		
7.สามารถต่อยอดองค์ความรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มได้	3.51	0.82	4.13	0.89		
ด้านความสัมพันธ์ที่ดีมาจากตนเอง เพื่อน และครู	3.51	1.06	4.21	0.10	0.201	2
1) ตนเอง	3.54	1.02	4.17	0.97	0.178	
8.มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู	3.43	0.97	4.10	0.91		
9.มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน	3.87	0.99	4.24	0.83		
10.รับฟังครูเสมอ	3.60	0.99	4.16	0.89		
11.รับฟังเพื่อน	3.77	0.87	4.41	0.85		
12.ช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อน	3.67	0.92	4.35	0.93		
13.ไม่เคยรังแกหรือ ล้อเลียนหรือกีดกันเพื่อน	3.20	1.11	3.91	1.20		
14.ไม่เคยรบกวนชั้นเรียน	3.21	1.06	3.99	1.07		
2) เพื่อน	3.40	1.10	4.22	1.05	0.242	
15.เพื่อนมีความสัมพันธ์ที่ดี	3.78	1.01	4.38	0.90		
16.เพื่อนรับฟังเสมอ	3.55	1.08	4.27	0.97		
17.เพื่อนช่วยเหลือเกื้อกูล	3.64	1.03	4.27	0.92		
18.เพื่อนไม่เคยรังแก ล้อเลียนหรือกีดกัน	3.13	1.11	4.35	1.13		
19.เพื่อนไม่เคยรบกวนชั้นเรียน	2.94	1.07	3.84	1.21		
3) ครู	3.58	1.05	4.28	0.97	0.20	
20.ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	3.68	0.95	4.41	0.88		
21.ครูรับฟังนักเรียนเสมอ	3.50	0.95	4.21	0.91		
22.ครูช่วยเหลือเกื้อกูลนักเรียน	3.75	1.00	4.43	0.88		
23.ครูไม่เคยรังแก ล้อเลียนหรือกีดกันนักเรียน	3.38	1.25	4.05	1.16		

ความรู้สึกถึงการมีความหมาย	3.92	0.95	4.46	0.94	0.139	5
24.การเรียนรู้มีความหมายต่อชีวิต	4.00	0.83	4.49	0.76		
25.การเรียนรู้มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต	3.97	0.89	4.47	0.77		
26.การมาโรงเรียนทำให้ชีวิตเกิดประโยชน์	3.78	0.89	4.41	0.87		
การประสบความสำเร็จ	3.45	0.96	4.05	0.89	0.174	4
27.รู้สึกว่าประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ในห้องเรียน	3.42	0.94	4.00	1.04		
28.สามารถทำงานที่ครูมอบหมายได้เป็นอย่างดี	3.48	0.92	4.07	0.98		
29.ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูที่ทำให้เข้าใจบทเรียน	3.43	0.93	4.06	1.04		

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกความต้องการจำเป็นด้านอารมณ์เชิงบวกอยู่ในอันดับแรก มีค่า $PNI_{modified} = 0.275$ ด้านความสัมพันธ์ที่ดีมาจากตนเอง เพื่อน และครู รองลงมา มีค่า $PNI_{modified} = 0.201$ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกตามตารางที่ 2 และมีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นของด้านอารมณ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลางและในระดับมากตามลำดับ โดยมีตามตารางที่ 3 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ตาราง 3 ระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง และระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก

รายการสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก	ระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง	ระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็น
ด้านอารมณ์เชิงบวก	ระดับปานกลาง	ระดับมาก
ด้านความยึดมั่นผูกพัน	ระดับมาก	ระดับมาก
ด้านความสัมพันธ์ที่ดีมาจากตนเอง เพื่อน และครู	ระดับมาก	ระดับมาก
1) ตนเอง	ระดับมาก	ระดับมาก
2) เพื่อน	ระดับปานกลาง	ระดับมาก
3) ครู	ระดับมาก	ระดับมาก
ความรู้สึกถึงการมีความหมาย	ระดับมาก	ระดับมาก
การประสบความสำเร็จ	ระดับปานกลาง	ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

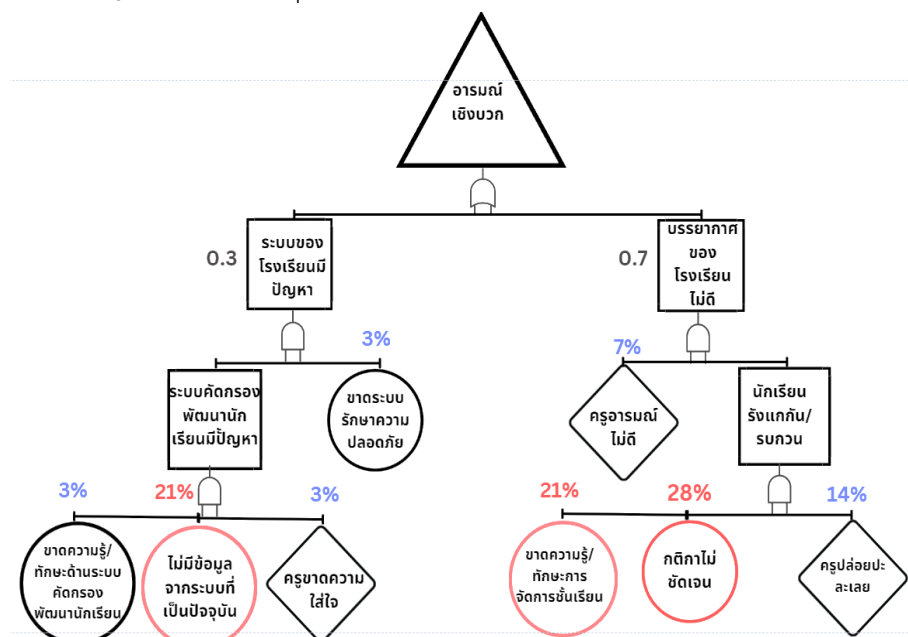
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการที่เป็นจริง และระดับปฏิบัติการที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อยมาก

โดยระดับปฏิบัติการที่เป็นจริงของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ด้านความยึดมั่นผูกพัน และความรู้ถึงการมีความหมายในระดับมากด้านอารมณ์เชิงบวก ด้านความสัมพันธ์ที่ดีมาจากตนเอง เพื่อน และครู (ด้านย่อยเพื่อน) และการประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการปฏิบัติที่ควรจะเป็นของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ผู้ให้ข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น (ครู, ผู้บริหาร, นักจิตฯ และจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น) 10 ท่าน งานวิจัยนี้ได้นำด้านอารมณ์เชิงบวกมาวิเคราะห์สาเหตุองค์ประกอบเดียว เนื่องจากมีความต้องการจำเป็นอยู่ในอันดับแรก โดย ด้วยวิธีการ FTA ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอร่วมกันไปที่ละชั้น พบว่าสาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก สาเหตุอันดับแรก คือ กติกาในโรงเรียนไม่ชัดเจน 28% เป็นสาเหตุอันดับที่สอง มี 2 สาเหตุ คือ ขาดความรู้และทักษะการจัดการชั้นเรียน และไม่มีข้อมูลจากระบบที่เป็นปัจจุบัน 21% โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกตามภาพที่ 2 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดต่อไป

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก

อภิปรายผล

1. ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก ด้านอารมณ์เชิงบวกอยู่ในอันดับแรก เนื่องจากความสุขในการเรียนรู้ ความปลอดภัยในการเรียนรู้ และการเรียนรู้กับเพื่อนด้วยอารมณ์เชิงบวกมี ผลลัพธ์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ OECD (2023) ได้วิเคราะห์ถึงความรู้สึกถึงความปลอดภัยใน การเรียนรู้มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้และมีผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้จากผลสอบ PISA และ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ OECD (2020) ได้วิเคราะห์ถึงสุขภาวะของนักเรียนในการเรียนรู้ การมีสังคม อารมณ์ที่ดี มีผลต่อ การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนด้วยเช่นกัน โดยกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเองก็อาจจะเน้นการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน แต่ยังไม่ได้นำนการพัฒนาอารมณ์ เชิงบวกของนักเรียนที่เป็นด้านสำคัญด้านหนึ่งของจิตวิทยาเชิงบวกและเป็นการเสริมสร้างให้เกิดสังคมโรงเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้

2. สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวก จาก Fault tree analysis (FTA) สาเหตุอันดับแรก คือ กติกาในโรงเรียนไม่ชัดเจน ซึ่งกติกการจะเป็นจตุว์กำหนดบทบาทให้นักเรียนมีความ ประพฤติอย่างเหมาะสมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอารมณ์เชิงบวกที่นักเรียนต้องการอาจเป็นไปได้ว่าเกิดมาจากความ ไม่ปลอดภัยที่เกิดจากการรังแกกันของนักเรียน กติกาจึงเป็นตัวช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดีและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวภัทร ณรงค์ศักดิ์ และอารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ (2566) ต้องมีกติกการภายในห้องเรียน และภายในโรงเรียนเพื่อป้องกันและลดปัญหาการรังแกกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนเชิงบวก ด้านอารมณ์เชิงบวกสามารถนำไปใช้พิจารณาหา สาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป โดยโรงเรียนเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจจะให้ ความสำคัญกับสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกควบคู่กับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

2. สาเหตุของความต้องการจำเป็นสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกอาจจะเกิดมาจากกติกาของ โรงเรียนไม่ชัดเจน แต่ละโรงเรียนควรกำหนดกติกาให้ชัดเจนมากขึ้น โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับทราบ ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยองค์ประกอบเชิงยืนยันของสภาพห้องเรียนจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่มี ความตรงกับทฤษฎี และทำให้เครื่องมือมีคุณภาพมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองว่าหลังจากการกำหนดกติกาชัดเจนแล้ว ปัญหาอารมณ์เชิงบวกของ นักเรียนลดลงหรือไม่

บรรณานุกรม

- นวภัทร ณรงค์ศักดิ์ และอารณีย์ วิวัฒนาภรณ์. (2566). สถานศึกษาต้นแบบในการกลั่นแกล้ม ช่มเหลง รังแกกัน
ในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. *กระบวนกรายุติธรรม*, 16(1), 35-67.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Collie, R. J., & Martin, A. J. (2017). Teachers' sense of adaptability: Examining links with
perceived autonomy support, teachers' psychological functioning, and students'
numeracy achievement. *Learning and Individual Differences*, 55, 29–39.
- Harding, S., Morris, R., Gunnell, D., Ford, T., Hollingworth, W., Tilling, K., et al. (2019). Is
teachers' mental health and wellbeing associated with students' mental health and
wellbeing?. *Journal of Affective Disorders*, 242, 180–187.
- Seligman, M. (2011). *Flourish*. New York, NY: Free Press.
- Seligman, M.E.P., et. al. (2009). Positive Education: Positive Psychology and Classroom
Interventions. *Oxford Review of Education*, 35(3), 293-311
- OECD. (2020). *PISA 2018 Results (Volume VI) ARE STUDENTS READY TO THRIVE IN AN
INTERCONNECTED WORLD?*. PISA, OECD, Paris, <https://doi.org/10.1787/d5f68679-en>.
- OECD. (2023). *PISA 2022 Results Factsheets Thailand*. www.oecd.org/pisa
- Viac, C and Fraser, P. (January 30, 2020). Teachers' well-being: A framework for data
collection and analysis. <https://doi.org/10.1787/c36fc9d3-en>